

Co je člověk?

Naturalistická odpověď

Naturalismus

- Dnešní nejvlivnější stanovisko k otázce člověka (alespoň v akademickém a intelektuálním světě)
- Naturalismus se snaží co nejvíce opírat výhradně o poznatky **vědy**
- Jde v podstatě o moderní název pro **materialismus**

Co jsme

Jsme

- ohromně složité komplexy skládající se z obrovského počtu atomů.
- jako obrovská stavebnice se stále stejnými opakujícími se dílky – atomů je málo druhů
- komplexy, které neustále reagují, pohybují se a vyvíjejí se skrze extrémně velké množství velmi složitých a navzájem provázaných biochemických reakcí

Není důvod si myslet, že jsme něco víc: jsme jen to...

Jak jsme vznikli

Jsme výsledkem evolučního vývoje, to znamená:

- jsme výsledkem neplánovaného a neřízeného vývoje
  - jsme výsledkem pozvolného růstu složitosti z jednoduchých organismů
  - jsme součástí živočišné říše, mezi námi a zvířaty není ostrá hranice
  - jsme výsledkem dlouhé série genetických mutací a změn v kombinaci s dědičností a přírodním výběrem (viz *Vysvětlení člověka popisem jeho vzniku*)
- Není důvod si myslet, že jsme něco víc: vznikli jsme jen takto...

Richard Dawkins

biolog, nejslavnější intelektuál dneška, kniha
Sobecký gen:

- všechny před-darwinovské pokusy zodpovědět otázku, co je člověk, „*jsou bezcenné a uděláme nejlépe, když je zcela pomineme*“.
- jsme stroje, vehikly našich genů, nástroje vytvořené k jejich přežití

Francis Crick

biolog, objevitel DNA, kniha *Věda hledá duši*:

- naše city, myšlení, pocit svobodné vůle „*nejsou ve skutečnosti nic jiného než chování obrovského souboru nervových buněk a přidružených molekul*“
- lidé si neuvědomují revolučnost těchto vědeckých zjištění – nic jako duše není
- uznává, že zatím není vyřešen tzv. problém qualií (jak vysvětlit to, jak subjektivně vnímáme prožitky)

Stav diskuse

- Podle naturalistů není v našem těle či v naší povaze nic, co by nebylo vědecky vysvětlitelné a nevzniklo známými evolučními mechanismy
- opačný názor je ve vědě výrazně menšinový (např. Michael Behe: *Darwinova černá skříňka*)

Naturalismus a Kantovy otázky

Co je člověk?

- Viz předchozí slidy; není duše, svoboda, posmrtná existence

V co mohu doufat?

- V nic z toho v co doufal Kant, smrt „je konečná“

Co mohu vědět?

- To, co bylo z evolučního hlediska užitečné, abychom věděli

Co mám dělat?

- 1. možnost: To, co po nás "chce" evoluce (rozmnožit se, starat se o děti)
- 2. možnost: Z toho, jak jsme vznikli, nevyplývá, že to musíme následovat, můžeme dokonce i jít proti tomu
- 3. možnost: Věda ukazuje, že žádná objektivní odpověď není → relativismus

Protiváha naturalismu

- Duchovní/spirituální/náboženské/idealistické pojetí světa a člověka
- Člověk má duši, o které se často soudí, že překonává smrt – tzv. přirozený dualismus duše a těla
  - Toto pojetí pro člověka přirozené, vyskytuje se ve všech kulturách a časech (od přírodních národů přes starověký Egypt až po myšlení současného člověka)

Váš názor?